

Raguenoviny

Zpravodaj č. 3

Neděle 17. 5. 2026

Divadelní festival **BEZ ZBYTEČNEJCH ŘEČÍ** Český FEMAD

Pouť do Skvrňan

Slovo „pouť“ pochází ze staročeského „pút“ nebo staroindického „panthás“ – obojí znamená „cesta“. Přesněji (podle definice na Wikipedii) je to „cesta za účelem návštěvy určitého poutního místa, které má náboženský význam“. Dnes taková pouť častěji představuje možnost vyčistit si hlavu, srovnat priority a znovu nalézt sám/samu sebe. (Pravděpodobně) nejnámější je pouť k ostatkům sv. Jakuba, do Santiaga de Compostella (cca 800 km, až 6 týdenních etap). Mnozí dávají přednost cestám spadajícím pod Via Czechia, např. Severní stezce spojující nejzápadnější a nejvýchodnější bod České republiky (1058 km, 47 denních etap). A někdy stačí třeba pouť z Karlových Varů do Vojkovic podél Ohře (23 km, 6 hodinových etap).

V křesťanské Evropě se k cílům náboženských poutí, k místním kostelům v den jejich zasvěcení či svátku jejich

patrona, soustředil společenský život – a to včetně komediantů! Tvařme se tedy, že Český FEMAD je putovní záměrně... První ročník (2023) se konal v divadle Dialog a v Alfě, druhý (2024) pouze v Dialogu. Třetí ročník (2025) v divadelku JoNáš, kde jsme doufali, že zůstaneme. Tato naděje se ukázala, alespoň jak to v této chvíli vypadá, poněkud naivní. A tak jsme letos doputovali do M-klubu. A druhého dne konání přehlídky si můžeme říci – zaplaťpánbůh! Protože v příjemných, ale přece jen o něco náročnějších podmínkách si můžeme zopakovat, co je na tomto festivalu podstatné. Ne postup na celostátní FEMAD (i když – v Poděbradech by chtěl hrát každý...). Ne soutěžení a poměřování délky (*pauza*) představení. Ale setkání, vzájemnost a smysluplně strávený čas.

(Rich)

S festivalem putovaly i Besedy v kruhu.

Besedy v kruhu na festivalu BZŘ – Český FEMAD 2023

Beseda v kruhu na festivalu BZŘ – Český FEMAD 2024

Beseda v kruhu na festivalu BZŘ – Český FEMAD 2025

Herecký kolektiv Švandova divadla: Cry baby Cry

DS J. K. Tyl, Lomnice nad Popelkou

Premiéra: 21. 7. 2023, režie: Renata Tomešová

Recenze

Robert Kotál Kunesch

Již ve své glose k představení v minulém čísle Raguenovin jsem zmínil, že Cry Baby Cry je původně autorská inscenace hereckého kolektivu Švandova divadla, divácky neobyčejně úspěšná. Jedná se o divadelně zrychlený kurz, na kterém se pět žen na dnes tak populárním life coachingu pokusí zjistit, jak by měly změnit svůj život.

Na letošní přehlídku Český FEMAD nám svou inscenaci přivezl DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou. Jak se můžete dočíst již na portálu Divadelník.cz, režisérka Renata Tomešová měla scénář několik let v šuplíku, a ihned po začátku zkoušení svým svěřenkyňím zakázala návštěvu originálu v Praze. Chtěla se s nimi vydat vlastní cestou, což si jistě zaslouží velikou pochvalu, i vzhledem k tomu, že v originální verzi si herečky psaly role samy sobě na tělo.

Představení je rozděleno do dvou polovin. Na začátku se nám v jakémsi intru všechny herečky i jejich postavy postupně představují a postupně se zapojují do terapeutické skupiny. Jarmila Barancová jako opilá bulvární novinářka Sabina, která má v úmyslu skupinovou terapii zneužít. Vladimíra Duštová hraje operní divu Emu, která je při hledání partnera proti samotě schopná „vyjet“ i po terapeutovi. Barbora Rajmová je profesionální matkou, snažící se nezklamat manžela, kterého však vlastně ani příliš nevidá. Iveta Hrdličková nám s obří energií podává obraz běžkyně Renaty, jejímž problémem je trenér, respektive otec. Anna Barochová se představuje jako Bětka, extrémní

introvertka. Je nám představen i pseudoterapeut, kterého hraje Luděk Grabec. V celém zbytku první části nám všech pět žen v rámci skupinové terapie líčí své problémy a úchytky. Ze strany kouče je však terapie vedena čistě individuálně. Po herecké stránce velmi zdařile a se smyslem pro průběžné jednání.

V druhé části se „utahují šrouby“ a končí legrace. Dámy postupně prožívají své odkopávání se, leč nikoliv ve skupinové terapii, nýbrž každá sama ve svém vnitřním vesmíru. Hra se v této části nemůže rozhodnout, jestli má být dále komedií nebo se má stát existenciálním dramatem či něčím podobně závažným. Všem šesti protagonistům nyní nepomáhá text, respektive postava kouče, která je napsaná jako falešný terapeut, a tím pádem jsou jeho terapeutické úspěchy u jednotlivých figur pramálo věrohodné, i kdyby měl divák sebevětší snahu se s některou ztotožnit. I zde divácký zážitek zachraňují herecké výkony. Aktéři se s nesnadnými hereckými úkoly vyrovnali se ctí a na amatérské poměry velmi nadstandardně. Celá inscenace nekončí očekávaným happy endem, což kvituji s povděkem.

Přeji Lomnickému souboru mnoho jejich nezaměnitelné energie a entuziazmu do další divadelní práce.

Robert Kotál Kunesch

Beseda v kruhu

(Vyzvána Lálou, přiznávám, že nemusí být „černý muž“, že může být i „černá žena“. Také „bílým mužem“ může být „bílá žena“. Slíbila jsem, že se polepším...)

Černé lidstvo: Mužská postava není úplně dobře napsaná a vystavěná; vidíme spíše individuální výstupy než společnou inscenaci; přehnaná karikatura postav jde na úkor divadelních situací.

Bílé lidstvo: ze života; pokus o zručně napsané holčičí postavy; herecky lepší je dámská část souboru; dobrá jevištní řeč; diváci se bavili.

Odpovídá režisérka Renata Tomešová: Proč tento titul? Doporučen kamarádkou, komorní obsazení a ženské téma. Žánr? Ne úplně komedie. Prostě hořkomléčná komedie. Úpravy? Škrty, pryč vulgarismy, pryč závěrečná svlékací scéna. Je mužská postava skutečně terapeut, nebo si na něj hraje? Hraje.

Lidstvo ad text: Předloha vznikala ve Švandově divadle tak, že každá herečka si napsala svou postavu, a až potom domýšlely příběh a situace; je to více pásmo než tvar (postavy nemají přesně vystavěné oblouky), druhá

polovina je spíše sledem stand-upů. Chtělo by to víc utáhnout šrouby a druhou polovinu překlopit do existenciální roviny. Lépe pojmout (a začít od textu) mužskou postavu, málo o ní víme. Kombinace psychologického tématu a karikaturních postav.

Divák*ačka ad režie: Skvělé průběžné jednání, ale méně propracované situace. Možná by to v přístupu k postavám chtělo více laskavosti (prevence karikatur). Vše o sobě řeknou už během propracovaného nástupu (hudba, kostým, výraz), nezůstává žádné tajemství a možnost následného vývoje. A proč postavy přicházejí z hlediště?

Diskutující ad herectví: Nadstandardní energie. Coach by měl mít specifický přístup ke každé z žen. Pozor na příliš mnoho důrazů ve větách. Co s karikaturou? V této chvíli byl patrný negativní náhled účinkujících na postavy, uspěchanost, lépe pracovat s energií, se zvnitřněním, lépe vyvážit stylizaci s tématem postavy, u psychoterapeuta více empatie. Poklona sportovkyni.

(Rich)

Nejlepší ženský herecký výkon: Iveta Hrdličková (Renata)

Nejlepší mužský herecký výkon: Luděk Grabec (Ladislav)

Rozhovor

Rozhovor s režisérkou Renatou Tomešovou

Renato, co a kdo stojí za výběrem textu *Cry Baby Cry*?

Na hru mě upozornila moje kamarádka, která viděla představení ve Švandově divadle. Sehnala jsem si scénář, a po jeho přečtení jsem věděla, že tu hru chci zrealizovat i na ochotnické scéně. Ale chvíli to trvalo. V šuplíku mi ležela 5 let.

V jakém prostoru obvykle hrajete?

Hrajeme zatím pouze v divadle v kukátkovém prostoru, cca 6,5 x 10 m. Tedy v prostoru o něco větším než je M-klub.

Dokážete popsat inscenaci jednou větou?

Hořkomléčná komedie ze světa žen.

Kolikátou reprízu inscenace jste na Českém Femadu v Plzni hráli?

Šestnáctou.

Jak dlouho se věnujete režii a co Vás k ní přivedlo? Raději režírujete, nebo hrajete?

Režii se věnuju od roku 2004. Byla to spíš nutnost než ambice být režisérkou. Já raději hraju než režíruju.

Jaký máte vztah k Plzni?

V Plzni jsem ještě nikdy nebyla. Ale mám moc ráda plzeňské pivo.

Co máte ráda (v souboru/ v divadle / v životě) "bez zbytečných řečí"? A při čem si ráda "zařvete"?

Humor, vtip, veselé a pohodové lidi, život samotný. Ráda si zařvu při zpěvu.

Jak na vás působilo publikum?

To by musely říct přímo herečky. Já jsem to vnímala z hlediště. Jsme zvyklí, že je víc lidí a víc to publikum herečkám pomáhá. Ale hrálo se dobře.

Jak Vám (v rámci souboru) vyhovuje debata formou besedního kruhu? Byla pro vás něčím přínosná?

Vyhovuje. Byla jsem velmi překvapená. Bylo to velmi konstruktivní. Budu přemýšlet nad některými věcmi, které možná upravím. Ale myslím, že to bylo velmi přínosné i pro herečky.

(wen)

Dietmar Jacobs, Moritz Netenjakob: Za všechno můžu já aneb Starý bílý muž

Činohra Skaláček, Tisá

Česká premiéra: 8. 2. 2025, režie: Jaroslava Leufenová

Recenze

Radmila Hrdinová

Kdo tu vlastně za co může?

O textu hry pánů Jacobse a Netenjakoba *Starý bílý muž* jsem psala podrobně v lektorském úvodu ve včerejším čísle Raguenovin, takže se k němu už vracet nebudu a svou recenzi věnuji plně představení souboru Skaláček Tisá.

Na prvním místě chci vyjádřit svůj obdiv (a myslím to zcela upřímně!), že se v Tisé do tak náročného textu i ožehavého

tématu vůbec pustili. A hned na druhém místě ocenit to, že ačkoli je jasné, že většina z aktérů (a pravděpodobně i jejich diváků) souzní se stanoviskem „starého bílého muže“, jejich inscenace na tom primárně nestaví a nepřiklání se jednoznačně na jeho stranu, ale snaží se poctivě prodat džunglí genderově fluidního světa, včetně složité terminologie s ním spojené. Předkládají tak publiku dávku otázek, které jdou místy nepříjemně na tělo. Proč nenecháte lidi žít si tak, jak chtějí? ptá se jedna z postav hry. Ale co když si každý chce žít jinak a jeho představa normálnosti protirečí představě jeho souseda? A co je vlastně normální? Kde je hranice? A kdo to určuje? Jenže pak se ukáže, že vlastně všechny ty řeči o genderu,

sexismu, rasismu a politické i sociální korektnosti jsou jen zastíracími manévry boje o mocenské postavení ve firmě. To je na jedné straně od autorů chytrý tah, ale zároveň to celé pro mě zlevňuje vážnost nahozených otázek a problémů.

Stejně závažným problémem je fakt, že soubor pro postavy hry nemá vhodné typové, a hlavně generační obsazení. Jestliže dvě hlavní postavy reprezentující názory, slovník a postoje mladé generace, hrají herci o generaci starší, ubírá to nutně na jejich přesvědčivosti. Kateřině Libuše Hrstkové nepomůžou zelené vlasy ani kožené kalhoty k tomu, abych jí uvěřila, že jí je jazyk, jímž hovoří, vlastní, a z postavy se nutně stává karikatura. Podobně i fotograf Karel Radima Hýbnera nepůsobí jako člověk, pro něhož je sledovanost firmy na sociálních sítích klíčovou existenční otázkou. Daleko přesvědčivěji tak vychází „starý bílý muž“ Vladimír Jiřího Jandáska, protože prostě hraje sám sebe a svá vlastní stanoviska. A osobně vysílám pochvalu

k Faráři Miroslava Pružince, který na malém prostoru neustále přerušovaného projevu o Ježíšových zastaveních nepropásl příležitost k dobře vystavěnému absurdnímu monologu.

Největším mankem včerejšího představení ale bylo to, že herci s náročným textem stále zápolí, bezpečně ho neovládají, takže jim už nezbývá téměř žádný prostor, a hlavně energie, na přesnější herecké vystavění situací i vztahů postav, což se projevilo zejména ve druhé polovině představení. A je to škoda, protože (odhlédnuto od omylného obsazení výše zmíněných postav), jsou to jeden vedle druhého dobří herci, kteří se v jiném typu repertoáru určitě pohybují daleko svobodněji. Takže odpověď na otázku, kdo tu vlastně za co může, respektive, kdo co přecenil a podcenil, by zněla nakonec komplikovaněji, než se zpočátku zdálo.

Radmila Hrdinová

Beseda v kruhu

Černé lidstvo: neznalost textu; negradace; víc diskuse než divadlo; absence situací.

Bílé lidstvo: rozšíření slovní zásoby pro starší generaci; konec; herecký výkon sekretářky.

Režisérka Jaroslava Leufenová odpovídá: Hru jsem našla já, škrty jdou za mnou. Genderová problematika JE téma: podle komunikace s překladatelkou, která byla na světové

premiéře, v Německu při monologu Bohneho pískali. A téma? My to hrajeme o boji o moc ve firmě.

Lálův osobní názor: Dívám se na to z pohledu starého bílého muže. Pro mne to není komedie – to není humor. (Totéž potvrdil Robert o pár replik dále.)

Marvanka: Nešlapalo se do karikatur, autoři to napsali jako intelektuální disputaci, a ve vaší inscenaci se neshazoval žádný názor. Nekonzistentnost práce s publikem: ve druhé polovině „zapínáte“ publikum podle toho, jak se vám to hodí.

Robert: Proč bych si měl rozšiřovat slovní zásobu? To už nechci. Je fajn, že existuje hra na toto téma, takže o něm můžeme vést diskuse – ale ta hra je nešikovně napsaná.

Radmila: Obsazení je problém – pokud není generační, je to fraška a nefunguje to. Navíc druhá polovina uteče od tématu a hraje se o spoustě dalších věcí, které to rozmělní.

Účinkující („starý bílý muž“): Za prvé, to, že obecnost to vzalo, bylo pro nás překvapení. Za druhé, osobní témata jsou podstatnější než gender, který představuje zástupný problém.

Bája: První polovina úmorná. Na začátku nefungovala Catherine – tedy její obsazení. Za třetí – na konci jsem čekala, že zpívala Pivoňka, ne Marie – podle zabarvení hlasu.

Wen: Ta hra je o upřímnosti.

Ad režie: Robert Kunesch volá po více emocích v konfliktech kolem stuhly.

Ad herectví: Petr Svoboda se zlobí, že neumějí text.

Divák-laik: Hra se mi líbila. Zkrátil bych ji, aby se hrálo bez pauzy. A ve druhé polovině bych se držel původního tématu genderové problematiky. Herci by neměli tolik textu a udrželi by emoce až do konce. Mě v konci zaujalo, že paní problematiky zneužila, aby získala vedoucí roli ve firmě.

Účinkující („starý bílý muž“): Hrají čtyři roky, v této inscenaci jsou takové mraky textu, že je těžké se ho naučit – a navíc jsme pořád na jevišti a nemůžeme za scénou nahlédnout do scénáře. My to rádi hrajeme a diváky to oslovuje. To téma je prostě živé.

Radmila: Není důsledné používání problematičtějších slov.

Wen: Ne, protože to není téma.

Ad kostýmy – Marvanka nadšená, že jsou přesné. Radmila upozorňuje na nepřiměřenost zeleného sáčka u paní Berka. A divák-laik doporučuje změnit notifikace na mobilu.

A režisérka na závěr citovala svou kamarádku, která po zhlédnutí představení pravila: „Jsi magor? Takovýho textu? Proč jim to děláš?“

(Rich)

Nejlepší mužský herecký výkon: Jiří Jandásek (Vladimír Bohne)

Nejlepší ženský herecký výkon: Jiřina Paurová (Marie Schneiderová)

Rozhovor

Rozhovor s režisérkou Jaroslavou Leufenovou Zimovou

Jarko, jak jste objevila text Dietmara Jacobse a Moritze Netenjakoba? (V ČR ho poprvé nasadilo Městské divadlo Zlín (teprve v listopadu 2025) a chystají se na něj v Divadle pod Palmovkou).

Čirou náhodou. Hledala jsem text pro 3 pány a 3 dámy, a tohle byl jeden z textů, který mi přišel z Dilie. Přečetla jsem si ho, přišel mi vtipný a dost dnešní, tak jsem ho přinesla souboru a teď ho hrajeme. Měli jsme dokonce českou premiéru, i když vím, že na tento počín (myslím tím uvedení české premiéry) se u amatérského divadla nehraje...

Upravovali jste jej nějak pro vás?

Upravovala. Předně jsem změnila trochu jména, aby byla pro amatérské herce jednoduše vyslovitelná, ale přesto zůstala německá, a pak jsem vynechala jednu scénu, neb ta byla dle mého názoru s tak typicky německými reáliemi, že jsem usoudila, že to je zbytečné... Ale všechno jsem probrala s překladatelkou. Ta, jak jsem náhodně zjistila, učila mého synka na VŠE. (Mimochodem, docela dobře mluvím německy a musím říci, že tato hra je přeložená výborně.) Také jsem trochu změnila název hry, neb komedie, která se jmenuje jenom *Starý bílý muž* mi nepřišlo dostatečně vtipné, tak jsem k tomu přihodila za všechno *můžu já*. A pak jsem - ale to bylo spíš kouzlo nechtěného - obsadila hru ne podle doporučeného věku, ale podle našich potřeb, a ono to kupodivu dostalo - alespoň tak nám to říkali jednou na přehlídce - nový a prý hlubší rozměr. Ale to nechávám na posouzení diváka.

V jakém prostoru tuto inscenaci obvykle hrajete?

Hrajeme normálně v prostoru kukátkového divadla.

Kolikátou reprízu inscenace jste na Českém Femadu v Plzni hráli?

To byste se asi měli zeptat herců, já jsem na statistiky našeho divadla strašný lempl, tuším že devátou, ale opravdu nevím.

Dokážete popsat inscenaci jednou větou?

Poněkud hořká komedie.

Divadlo je Vaší profesí. Co Vás vede k tomu, že divadlu věnujete i svůj volný čas v rámci tak úzké spolupráce s amatéry?

Před 13 lety mne oslovil - tenkrát loutkový soubor - zdali bych s nimi nezkusila činohru, no a jak to tak u herců občas bývá, pocítila jsem "kanouti hojivý balzám na svůj zjitřený komplex méněcennosti" (oblíbený citát K. Čapka) a s pocitem, že konečně mohu režirovat, jsem se pustila bez bázně a hany do práce... Sešla se nás tam naprosto úžasná parta lidí, které mám ráda a které já opravdu obdivuji. Ve svém volném čase nejenže se učí text, chodí na zkoušky, ale občas musí trpět i ten můj režisérský teror.

Jaký máte vztah k Plzni?

Plzeň mám moc ráda a znám trochu i divadlo, neboť jsem zde s kamarádkou Janou Kališovou pracovala v opeře - já jako choreografka - tuším že to bylo na čtyřech či pěti operách. Poslední byla Prodaná nevěsta, která se uváděla v roce otevření Nového divadla.

Co máte ráda (v souboru / v divadle / v životě) "bez zbytečných řečí"?

V souboru, když mě všichni poslouchají, v divadle, když lidi při děkovačce stojí a já hraji velkou roli a v životě mojí rodinu a čokoládu.

Bylo představení během Českého FEMADu něčím jině než jindy?

Ani ne, opět jedna půlka fungovala a druhá ne. Dneska ale poprvé měla Jiřinka, co hrála sekretářku, okno jako barák a vyhodila úplně všechny kolegy, protože jí se to ještě nikdy nestalo.

Jak na vás působilo publikum?

Velmi příjemně. Hezky reagovali, a to nebývá vždycky. Když jsme hráli premiéru pro naše lidi, reakce byly luxusní. Pak jsme poprvé hráli v Děčíně, a tam se to rozpadlo, protože nereagoval nikdo. Takže si pomaloučku zvykáme, že reakce nejsou vždycky tak spontánní a hlasité. Ale tady bylo publikum velmi příjemné.

Jak vám vyhovuje debata formou besedního kruhu?

Je to velmi zajímavé a přínosné. I pro herce. Pro mě byl tady velmi zvláštní ten spor dramaturgů. Zažili jsme si na jiných přehlídkách, že jsme byli i pochválení, že tím, jak jsme to obsadili, tak to dostalo nový rozměr: že to nepůsobí prvoplánovitě "mladí proti starým", a že to je o názorech.

Na besedě v kruhu je zajímavé to spektrum názorů, které se k nám dostaly. Kolikrát se na přehlídce porota sejde někde stranou a pak předloží souboru jen to, na čem se dohodli a člověk kouká jako sůva. Tady jsem si mohla poslechnout postupné názory různých lidí. Začátek ve formě černého a bílého je zajímavý, akorát si myslím, že tím, že byli lidé vyvoláváni ad hoc, tak je to trochu zaskočilo a nevěděli, co zrovna říct.

Já zastávám teda ale jeden názor: že lidé by se měli kolem amatérského divadla pořád chválit, protože je obdivuhodné, že ve svém volném čase jsou schopní něco takového dělat.

(wen)

Besedy v kruhu na Českém FEMADu 2026

Jana Pacnerová: Rocker a dvě staré dámy
DS Hraničář, Rumburk

Premiéra: 20. 5. 2025, režie: Majka Koukolská

Lektor uvádí

Divadelní soubor *Hraničář*, sídlící v Rumburku, patří k tradičním pilířům amatérského divadla v severních Čechách. Jeho historie sahá až do roku 1945, což z něj činí jeden z nejstarších souborů v regionu. Za desetiletí své existence prošel bohatým vývojem, od klasických činoher a operet přes kabarety až po autorské pohádky pro děti. Soubor se pravidelně účastní regionálních přehlídek, jako je *Děčínská brána* nebo rumburská *Vločka*. Je známý i svou komunitní činností. Jeho repertoár je žánrově velmi pestrý. Inscenace *Rocker a dvě staré dámy* v jejich podání slibuje svěží a energický pohled na mezigenerační vztahy, podaný s příznačným ochotnickým zápalem.

Tato komedie je dramatickým debutem české autorky Jany Pacnerové. Právnička a vysokoškolská pedagožka napsala tento text na přímý podnět Blanky Zdichyncové, principálky *Divadla BlaMa*. Hra je moderní konverzační komedií, která v sobě nese prvky sitcomu i lehké detektivky. Děj se odehrává v prostředí luxusního penzionu pro seniory, kde se střetávají světy dvou

diametrálně odlišných dam: bývalé precizní právničky Agnes a někdejší operetní subrety Zity.

Poklidný, až stereotypní život v domově naruší příchod mladého rockera Roberta. Tento střet generací, kultur a životních postojů vytváří podhoubí pro komické situace. Kromě humoru hra otevírá i vážnější témata, jako jsou důstojnost stáří, osamělost a přístup personálu k seniorům, to vše zabalené do zábavné zápletky kolem záhadných událostí v penzionu.

Hana Marvanová

Hana Marvanová**Režisérka a dramaturgyně**

Absolventka magisterského oboru činoherní režie na JAMU. Studium zakončila absolventskou inscenací Gogolových *Hráčů*, která reprezentovala školu na mezinárodním festivalu ENCOUNTER 2017. Na festivalu Young for Young získala cenu studentské poroty.

Od roku 2016 působila Hana Marvanová na osmnácti českých profesionálních, studentských a nezávislých scénách, kde se podílela na vzniku více než třiceti inscenací. Dlouhodobě se věnuje Young adult dramaturgii a adaptacím klasických děl. V roce 2021 nastoupila na částečný úvazek jako režisérka a dramaturgyně v Divadle rozmanitostí.

Malina Prześluga: Kdo neskáče, není holub aneb Zobáky k sobě

Divadelní klub mladých, Česká Lípa

Česká premiéra: 22. 4. 2025, režie: Ivana Bufková

Lektor uvádí

Původní dramatickou předlohu inscenace Kdo neskáče, není holub, kterou na Český FEMAD v neděli přiváží soubor DKM Česká Lípa, napsala polská dramatička a dramaturgyně Malina Prześluga. V roce 2016 ji jako loutkovou inscenaci uvedl poznaňský Teatr Animacje. V tomto divadle zaměřeném na tvorbu pro děti a mládež autorka působí i nadále.

V Česku se text objevil až v roce 2023, kdy ho pro hlavní scénu Divadla loutek Ostrava přeložila dramaturgyně a dramatička Tereza Agelová pocházející z Ostravska. Jediná česká inscenace tohoto textu byla nazkoušena ve spolupráci s polskými umělci, a na repertoáru tohoto profesionálního divadla zůstala do roku 2025, kdy holubí štafetu převzal soubor DKM Česká Lípa. Překladatelka téma kolektivní identity uchopila hravě prostřednictvím lokální adaptace. Drama překloupila do ostravského dialektu, postavám dala „typicky ostravske“ přezdívky a společensko-kritickou linku ušila na míru konkrétnímu prostředí.

Hlas komunity ostravských fotbalových fanoušků se do dramatu kromě dialektu propisuje především skrze atmosféru uzavřeného bratrstva. Motivy machrování, klanovosti a maskulinních projevů se tu prolínají s příběhem o pomstě za člena vlastního „gangu“ i s mechanismy vylučování těch, kteří přestávají do kolektivu zapadat. Malina Prześluga přitom nesleduje jen

prostředí fanouškovských skupin samotné, ale obecnější princip stádovitého chování a slepého následování davu. Drama otevírá otázky kolektivní identity, potřeby někam patřit i schopnosti zachovat si vlastní úsudek a bojovat sám za sebe.

Osobně jsem se s dílem Maliny Prześlugy setkala jen jednou, a to právě díky českolipským. Už před rokem mě na mladoboleslavské přehlídce divadla pro děti zaujal způsob, jakým jejich inscenace přenáší téma siláctví a skupinové identity na teenagerský kolektiv, který skrze téma zároveň vykračuje k výpovědi sám o sobě. Podobně jako překladatelka, i českolipští tvůrci ve svých rukou drží svého druhu adaptaci — tentokrát ne jazykovou, ale generační a kolektivní. Téma rigidních společenství, potřeby někam patřit i strachu z vyčlenění tak dostává další rozměr.

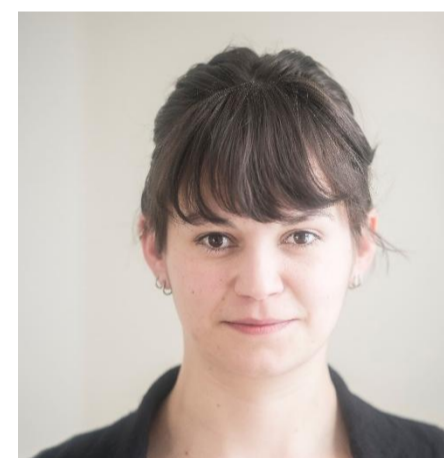
A v neděli se ukáže, jaký holubí gang přivázejí do Plzně českolipští.

Johana Jurášová

Johana Jurášová

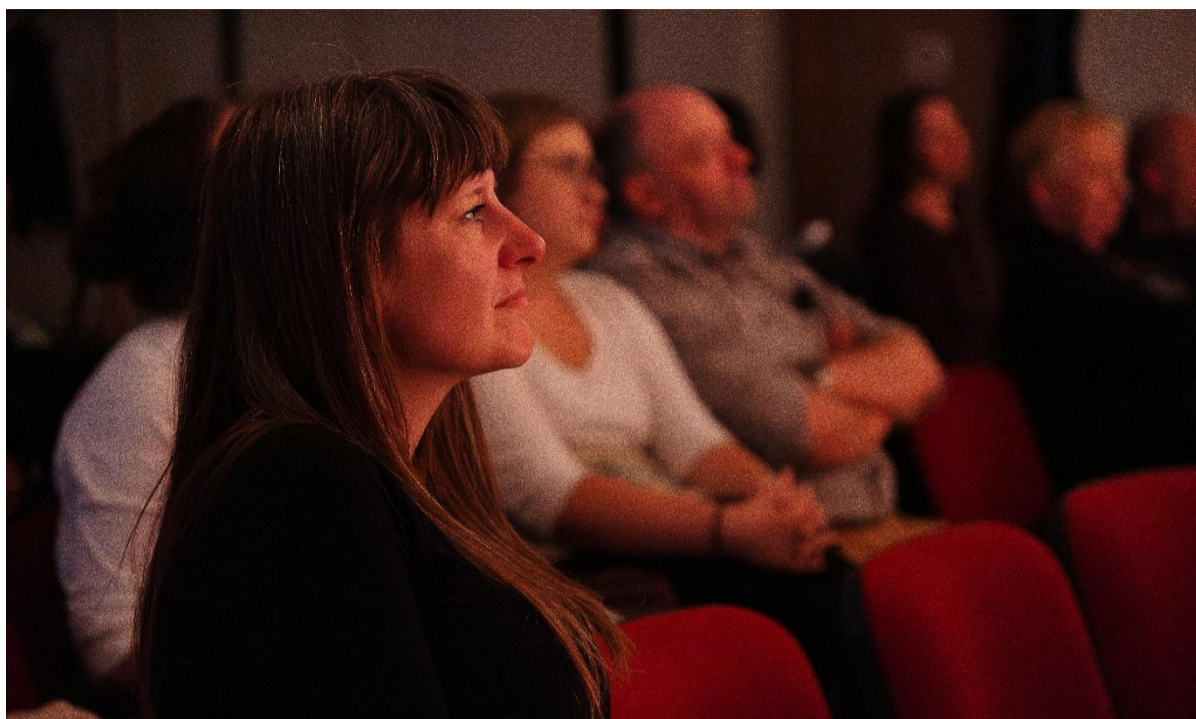
Divadelní a hudební kritička, publicistka a pedagožka DAMU

Badatelka, performerka, lektorka a dramaturgyně se zaměřením na aplikované, komunitní a pohybové divadlo. Absolventka Katedry divadelní vědy na FFUK Praha a Katedry divadelních studií FFMU Brno, studentka KATAP DAMU. Členka odborných porot přehlídek amatérského divadla. Recenzentka přehlídkových zpravodajů Jiráskova Hronova.

Považuje se za součást nejmladší generace české divadelní vědy. Kromě uměleckého výzkumu bádá v archivech, věnuje se divadelním rozborům, dramaturgii a autorskému herectví. Snaží se vyhledávat takové divadlo, u kterého nedokáže určit, co je záměr a co ne. Jednou by chtěla překládat dramata ze srbštiny. Má vystudovanou i lingvistiku a v současnosti učí češtinu děti v Banátu.

Bez diváků by to nešlo

Zpravodaj Raguenoviny festivalu Bez zbytečnejch řečí – Český FEMAD

Redakce: Michaela Seghmanová (seg), Vendula Skrbek Melíšková (wen),
Petra Richter Kohutová (Rich), Jiří Poš (PS)
Fotografie: Dušan Bělohradský

Program přehlídky

Pátek 15. května 2026

19:30 Rageneuveau, Plzeň
–
20:50 **Fabrice Roger-Lacan: Ani spolu ani bez sebe** (od 12 let)

Sobota 16. května 2026

10:30 Beseda v kruhu (Ani spolu, ani bez sebe)
–
11:15

13:00 DS J. K. Tyl, Lomnice nad Popelkou
–
14:45 **Herecký kolektiv Švandova divadla: Cry Baby Cry** (od 12 let)

16:00 Beseda v kruhu (Cry Baby Cry)
–
16:45

18:00 Činohra Skaláček Tisá
–
19:50 **Za všechno můžu já aneb Starý bílý muž** (od 12 let)

21:00 Beseda v kruhu (Za všechno můžu já aneb Starý bílý muž)
–
21:45

Neděle 17. května 2026

9:30 Hraničář Rumburk
–
11:10 **Jana Pacnerová: Rocker a dvě staré dámy** (bez omezení věku)

12:10 Beseda v kruhu (Rocker a dvě staré dámy)
–
12:55

13:00 DKM Česká Lípa
–
13:45 **Malina Prześluga: Kdo neskáče, není holub** (od 9 let)

14:30 Beseda v kruhu (Kdo neskáče, není holub)
–
15:15

15:30 DS D3 Karlovy Vary, ve spolupráci s Městskou knihovnou v Lokti
–
16:30 **Bez nevhodných citů** (od 15 let)

16:30 **Vyhlášení výsledků**
–
17:00

Představení, seminář a Besedy v kruhu se konají v M-klubu, Obvodní knihovna Skvrňany, Macháčkova 28, Plzeň.

Líbí se Vám na festivalu?
Chcete jej finančně podpořit?

Můžete přispět do naší na pokladně ve foyer M-klubu nebo na účet Rageneuveau 1028832364/5500

Předem děkujeme,
moc si Vaší podpory vážíme.

